

Nr 283.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av protokoll rörande handeln mellan Sverige och Polen under tiden 1 maj 1948—30 april 1949; given Stockholms slott den 14 maj 1948.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handels- och utrikesdepartementsärenden för den 16 april 1948 och över handelsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed begära riksdagens godkännande av ett den 22 april 1948 undertecknat protokoll rörande handeln mellan Sverige och Polen under tiden 1 maj 1948—30 april 1949 m. m.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Axel Gjöres.

(Översättning.)

Protocole

concernant les échanges commerciaux et le règlement des paiements entre la Suède et la Pologne au cours de la période 1er mai 1948—30 avril 1949.

Art. I.

L'Accord pour le règlement des échanges commerciaux entre la Suède et la Pologne, conclu le 18 mars 1947, sera prolongé conformément à l'article VII dudit Accord et reste en vigueur jusqu'au 30 avril 1949 c.-à-d. pendant la période de validité des listes de contingent 1—a et 2—a ci-jointes, lesquelles remplaceront les listes 1 et 2 jointes à l'Accord du 18 mars 1947 et feront partie intégrante de ce Protocole.

L'Accord du 18 mars 1947 ci-dessus mentionné restera en vigueur pour une nouvelle période de 12 mois s'il n'est pas dénoncé jusqu'au 31 mars 1949 et ainsi de suite.

Art. II.

L'alinéa 1 de l'article III de l'Accord pour le règlement des paiements entre la Suède et la Pologne, conclu le 18 mars 1947 aura depuis le 1er mai 1948 jusqu'au 30 avril 1949 la teneur suivante:

1) Les comptes A et B ouverts par la Sveriges riksbank au nom de Narodowy Bank Polski sont maintenus.

Tous les paiements envisagés à l'article II de l'Accord pour le règlement des paiements entre la Suède et la Pologne du 18 mars 1947, y compris ceux correspondant aux licences d'importation accordées par les autorités compétentes suédoises entre le 1er avril 1948 et le 30 avril 1949 seront

Protokoll

rörande varuutbytet och regleringen av betalningarna mellan Sverige och Polen under tiden 1 maj 1948—30 april 1949.

Art. I.

Det den 18 mars 1947 ingångna avtalet rörande regleringen av varuutbytet mellan Sverige och Polen skall förlängas i enlighet med artikel VII i nämnda avtal och förbliver i kraft t. o. m. den 30 april 1949, d. v. s. under tiden för giltigheten av bifogade kontingentlistor 1 a och 2 a, vilka skola ersätta de till avtalet av den 18 mars 1947 fogade listorna 1 och 2 samt utgöra en integrerande del av detta protokoll.

Ovannämnda avtal av den 18 mars 1947 skall förbliva i kraft under en ny tolv månadersperiod, om det icke uppsäges senast den 31 mars 1949 och på samma sätt i fortsättningen.

Art. II.

1:a stycket av artikel III i det den 18 mars 1947 ingångna avtalet rörande regleringen av betalningarna mellan Sverige och Polen skall fr. o. m. den 1 maj 1948 t. o. m. den 30 april 1949 ha följande lydelse:

1. De av Sveriges riksbank i Narodowy Bank Polskis namn öppnade A- och B-kontona bibehållas.

Alla i artikel II i avtalet rörande regleringen av betalningarna mellan Sverige och Polen av den 18 mars 1947 avsedda betalningar, däri inbegripna betalningar hänförliga till av vederbörande svenska myndigheter mellan den 1 april 1948 och den 30 april 1949 beviljade importlicenser,

versés au compte A, à l'exception de 25 % des paiements à effectuer du côté suédois en exécution du contrat sur la livraison de 4 millions de tonnes de charbon et de coke — contrat conclu aujourd'hui entre la Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Weglowego et la Statens Reservförrådsnämnd — lesquels seront versés par moitié au compte B et par moitié à un compte spécial D, à utiliser par la Narodowy Bank Polski en livres sterling ou dans une autre monnaie tierce agréée par les deux Banques, exception faite des monnaies considérées comme monnaies dures. La Sveriges riksbank fera le nécessaire pour que la Narodowy Bank Polski puisse disposer de ces sommes en conformité avec la réglementation de devises en vigueur en Grande Bretagne. La Sveriges riksbank et la Narodowy Bank Polski pourront, toutefois, dans chaque cas particulier et de commun accord répartir d'une façon différente entre les comptes A, B et D un paiement devant être effectué.

2) Les stipulations, contenues dans les lettres échangées le 18 mars 1947, relatives à l'utilisation par la Pologne des sommes figurant au compte B pour effectuer, en cas de besoin, des paiements en couronnes suédoises, gardent leur validité, étant entendu que la Pologne pourra utiliser non seulement les sommes figurant au compte B mais également celles du compte D. Il en est de même pour les lettres échangées à la même date, prévoyant un nouvel examen des questions relatives aux paiements, si l'un des deux Gouvernements adhèrait à une convention monétaire générale.

3) Les alinéas 2 et 3 de l'article III ainsi que les autres articles de l'Accord pour le règlement des paiements entre la Suède et la Pologne restent en vigueur.

4) L'Accord pour le règlement des paiements entre la Suède et la Pologne du 18 mars 1947 restera en vigueur

skola verkställas till A-kontot, med undantag för 25 % av de betalningar, vilka från svensk sida skola verkställas till fullgörande av kontraktet rörande leverans av 4 miljoner ton kol och koks — vilket kontrakt i dag avslutats mellan Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Weglowego och statens reservförrådsnämnd; nämnda 25 % skola inbetalas med hälften till B-kontot och hälften till ett specialkonto D, som må utnyttjas av Narodowy Bank Polski i pund sterling eller i annan mellan de båda bankerna överenskommen tredje valuta, dock icke valuta, vilken betraktas som hård. Sveriges riksbank skall vidtaga erforderliga åtgärder, för att Narodowy Bank Polski skall kunna använda ifrågavarande medel i överensstämmelse med i Storbritannien gällande valutabestämmelser. Sveriges riksbank och Narodowy Bank Polski kunna emellertid i varje särskilt fall efter överenskommelse på annat sätt mellan A-, B- och D-kontona fördela en betalning, som skall verkställas.

2. De bestämmelser, vilka angivas i de den 18 mars 1947 utväxlade skrivelserna rörande användningen från polsk sida av å B-kontot inestående medel för att, om så skulle visa sig erforderligt, verkställa betalningar i svenska kronor, skola alltjämt gälla, varvid förutsattes att man å polsk sida skall kunna använda icke blott de å B-kontot inestående medlen utan även medlen å D-kontot. Likaså skola de samma dag utväxlade skrivelser alltjämt gälla, vilka förutse en förnyad undersökning avseende betalningsfrågorna för det fall att endera av de båda regeringarna skulle ansluta sig till en allmän internationell monetär konvention.

3. 2:a och 3:e styckena av artikel III ävensom övriga artiklar i avtalet rörande regleringen av betalningarna mellan Sverige och Polen förbli i kraft.

4. Avtalet rörande regleringen av betalningarna mellan Sverige och Polen av den 18 mars 1947 skall för-

pour une nouvelle période de 12 mois s'il n'est pas dénoncé jusqu'au 31 mars 1949 et ainsi de suite.

Art. III.

L'Accord additionnel sur la participation de la Suède à la reconstruction de l'économie polonaise en échange de fournitures de charbon et de coke polonais reste en vigueur. Les commandes qui seront placées et approuvées par le Comité technique mixte avant le 4 août 1948, dans le cadre de cet accord, jusqu' à concurrence de 360 millions de couronnes suédoises, pourront bénéficier des facilités de paiement, prévues au point c) de l'article IV dudit accord additionnel.

Art. IV.

Le Protocole special, signé le 18 mars 1947, concernant la fourniture de charbon et de coke polonais en Suède, au cours de la période 1er avril 1947—31 mars 1952, reste en vigueur.

Art. V.

Le Protocole final, signé le 18 mars 1947, est supprimé et remplacé par les prescriptions suivantes:

a) Les crédits mis à la disposition du Gouvernement polonais conformément à l'Accord commercial du 20 août 1945 seront remboursés selon les stipulations de l'article VII, alinéa 2, et l'article VIII de l'Accord du 20 août 1945, ainsi que de l'article III du Protocole final du 18 mars 1947. Toutefois, les termes fixés pour le remboursement de 12 millions de couronnes suédoises sur les sommes qui ont été mises à la disposition du Gouvernement polonais et qui devaient être remboursées entre le 1er avril 1948 et le 1er mai 1949, seront prorogés de 2 ans.

b) Le Gouvernement polonais se réserve le droit de proposer en temps utile de proroger de 4 ans le terme fixé pour le remboursement des fractions du crédit venant à l'échéance

bliva i kraft under en ny tolvmånersperiod, om det icke uppsäges senast den 31 mars 1949 och på samma sätt i fortsättningen.

Art. III.

Tilläggsavtalet rörande Sveriges deltagande i återuppbyggnaden av det polska näringslivet i utbyte mot leveranser av polskt kol och koks förbliver i kraft. För de beställningar, som inom ramen för detta avtal intill ett belopp av 360 miljoner svenska kronor placeras och av den blandade tekniska kommittén godkänns före den 4 augusti 1948, skola de i punkt c) av artikel IV i nämnda tilläggsavtal förutsedda betalningsmöjligheterna kunna utnyttjas.

Art. IV.

Det den 18 mars 1947 undertecknade särskilda protokollet rörande leverans till Sverige av polskt kol och koks under tiden 1 april 1947—31 mars 1952 förbliver i kraft.

Art. V.

Det den 18 mars 1947 undertecknade slutprotokollet upphäves och ersättes med följande föreskrifter:

a. De till polska regeringens förfogande jämlikt handelsavtalet av den 20 augusti 1945 ställda krediterna skola återbetalas enligt bestämmelserna i artikel VII, stycke 2, och artikel VIII i avtalet av den 20 augusti 1945 samt artikel III i slutprotokollet av den 18 mars 1947. Återbetalningsfristen för 12 miljoner kronor av de belopp, som ställts till polska regeringens förfogande och vilka voro avsedda att återbetalas mellan den 1 april 1948 och den 1 maj 1949, skall emellertid förlängas med två år.

b. Polska regeringen förbehåller sig rätt att vid lämpligt tillfälle föreslå förlängning med fyra år av återbetalningsfristen för de under den följande ettårsperioden förfallande de-

au cours de la période annuelle suivante. Le Gouvernement suédois se réserve toute liberté de décision quant à la suite à donner à cette proposition.

Art. VI.

Ce protocole entrera en vigueur après échange de notes entre les deux Gouvernements et sera valable jusqu'au 30 avril 1949. Il sera toutefois appliqué provisoirement à partir du 1er mai 1948.

Fait à Varsovie, en double exemplaire, le 22 avril 1948.

Pour le Gouvernement suédois:

Einar Modig.

Pour le Gouvernement polonais:

Ad. Rose.

larna av krediten. Svenska regeringen förbehåller sig full frihet i avseende å sitt ställningstagande till ett dylikt förslag.

Art. VI.

Detta protokoll skall träda i kraft efter noteväxling mellan de båda regeringarna och gälla t. o. m. den 30 april 1949. Det skall dock provisoriskt tillämpas fr. o. m. den 1 maj 1948.

Som skedde i Warszawa, i två exemplar, den 22 april 1948.

För svenska regeringen:

Einar Modig.

För polska regeringen:

Ad. Rose.

Liste 1 a.

**Marchandises polonaises à exporter vers la Suède au cours de la période
1er mai 1948—30 avril 1949.**

	Quantité en tonnes	Valeur en milliers de cour. suéd.
1. Poissons (saumon, anguille etc.)		150
2. Oeufs		1 000
3. Soie de porc	12	
4. Plumes		100
5. Estomacs séchés de veau et autres produits d'abattoir		150
6. Plantes médicinales		100
7. Sucre	10 000	
8. Malt	2 000	
9. Maïs	PM	
10. Fécule de pommes de terre	500	
11. Osier	100	
12. Schistes d'argile réfractaire	3 000	
13. Charbon	3 800 000	
14. Coke	200 000	
15. Soude caustique	500	
16. Soude calcinée	4 000	
17. Sel	20 000	
18. Blanc de zinc	4 000	
19. Lithopone	200	
20. Produits chimiques divers		650
21. Carton de chiffon	PM	
22. Fil de coton		1 000
23. Fil de laine peignée		2 750
24. Fil de lin		250
25. Tissus de coton		9 000
26. Tissus de laine		3 000
27. Tissus de lin		800
28. Tissus pour doublures		1 000
29. Tissus techniques		500
30. Passementerie		200
31. Produits textiles divers		2 000
32. Carreaux pour planchers et murs		200
33. Porcelaine et faïence de ménage		400
34. Porcelaine électrotechnique		300
35. Verre coulé, y compris verre armé		300
36. Verre à vitre		300
37. Verre de laboratoire		75
38. Déchets de verre	PM	
39. Baignoires	1 000 p.	

(Översättning.)

Lista 1 a.

Polska varor att exporteras till Sverige under tiden 1 maj 1948—30 april 1949.

	Kvantitet i ton	Värde 1 000 sv. kr.
1. Fisk (lax, ål etc.)		150
2. Ägg		1 000
3. Svinborst	12	
4. Fjäder		100
5. Torkade kalvmagar och andra slakthusprodukter		150
6. Medicinalväxter		100
7. Socker	10 000	
8. Malt	2 000	
9. Majs	PM	
10. Potatismjöl	500	
11. Korgpil	100	
12. Eldfasta leror	3 000	
13. Kol	3 800 000	
14. Koks	200 000	
15. Kaustik soda	500	
16. Kalcinerad soda	4 000	
17. Salt	20 000	
18. Zinkvitt	4 000	
19. Litopon	200	
20. Diverse kemiska produkter		650
21. Grålumppapp	PM	
22. Bomullsgarn		1 000
23. Kamgarn av ull		2 750
24. Lingarn		250
25. Bomullsvävnader		9 000
26. Yllevävnader		3 000
27. Linnevävnader		800
28. Fodervävnader		1 000
29. Tekniska vävnader		500
30. Band		200
31. Diverse textilier		2 000
32. Golv- och väggplattor		200
33. Hushållsporslin och -fajans		400
34. Elektrotekniskt porslin		300
35. Gjutet glas, inkl. armerat glas		300
36. Fönsterglas		300
37. Laboratorieglas		75
38. Glasskärv	PM	
39. Badkar	1 000	

	Quantité en tonnes	Valeur en milliers de cour. suéd
40. Fonte de moulage et fonte d'affinage	15 000	
41. Tubes en fonte pour canalisation	1 000	
42. Tubes en fonte pour conduit d'eau	3 000	
43. Articles sanitaires en fonte	100	
44. Fonte d'acier	2 000	
45. Tôle fine	3 000	
46. Tôle moyenne et forte	3 750	
47. Tuyaux laminés, dont 600 tonnes jusqu'au 2''	2 000	
48. Fil étiré	1 000	
49. Divers produits de fer laminé	8 000	
50. Raccords en fonte malléable	100	
51. Clous	500	
52. Pièces détachées pour bicyclettes		100
53. Zinc et alliages de zinc	6 000	
54. Cadmium	10	
55. Tôle de zinc	4 000	
56. Tôle de plomb	50	
57. Piles de zinc	125	
58. Machines pour l'industrie textile et pièces détachées		1 750
59. Matériel d'installation électrique		500
60. Câbles électriques		400
61. Electrodes en charbon	2 000	
62. Charbon électrotechnique		150
63. Wagons pour charbon	PM	
64. Autres marchandises		5 000

	Kvantitet i ton	Värde i 1 000 sv. kr.
40. Gjuteri- och martintackjärn	15 000	
41. Avloppsrör av gjutjärn	1 000	
42. Vattenledningsrör av gjutjärn	3 000	
43. Sanitetsgods av gjutjärn	100	
44. Stålgjutgods	2 000	
45. Tunnbrått	3 000	
46. Grov- och mediumbrått	3 750	
47. Valsade rör, varav 600 ton intill 2"	2 000	
48. Dragen tråd	1 000	
49. Diverse valsat material	8 000	
50. Aducerade rördelar	100	
51. Spik	500	
52. Cykeldelar		100
53. Zink och zinklegeringar	6 000	
54. Kadmium	10	
55. Zinkbrått	4 000	
56. Blybrått	50	
57. Batteribrått av zink	125	
58. Textilmaskiner och delar därtill		1 750
59. Elektrisk installationsmateriel		500
60. Elektrisk kabel		400
61. Kolektroder	2 000	
62. Elektrotekniskt kol		150
63. Godsvagnar för kol	PM	
64. Övriga varor		5 000

Liste 2 a.

**Marchandises suédoises à exporter vers la Pologne au cours de la période
1er mai 1948—30 avril 1949.**

	Quantité en tonnes	Valeur en milliers de cour. suéd.
1. Chevaux	5 000 p.	
2. Harengs et autres poissons, frais ou salés	6 000	
3. Semences de chanvre	PM	
4. Lait en poudre	500	
5. Huile de tal	100	
6. Shellack	30	
7. Feldspath	750	
8. Talc	1 000	
9. Granit		100
10. Briques et ciment réfractaires et antiacides...		350
11. Corindon	25	
12. Minerais de fer	820 000	
13. Concentrés de zinc	4 000	
14. Pyrites de fer	30 000	
15. Matériel pour la fabrication de poudre pour électrodes (y compris cellit, fer oligiste, hausmannite, hématite, ilmenite, magné- tite, muscovite, rutil etc.)	800	
16. Dissolvantes		60
17. Electrodes à souder		200
18. Médicaments et spécialités pharmaceutiques..		800
19. Trinitrorésorcine	3	
20. Pentaérite	20	
21. Composés de cobalt		150
22. Hexamine	10	
23. Produits chimiques divers		650
24. Film et papier roentgen et papier électrocar- diographique		250
25. Extraits tannants	2 000	
26. Dérivés de cellulose		50
27. Résines synthétiques et matières plastiques, y compris polyvinylchloride	300	
28. Coton collodion	8	
29. Ebonite en plaques, bâtons et tubes		75
30. Cuir d'imitation		125
31. Produits de liège, y compris plaques		100
32. Pâte pour la fabrication de soie artificielle ...	20 000	
33. Pâte chimique	10 000	
34. Déchets de papier	3 000	
35. Presspan		200

(Översättning.)

Lista 2 a.

Svenska varor att exporteras till Polen under tiden 1 maj 1948—30 april 1949

	Kvantitet i ton	Värde i 1 000 sv. kr.
1. Hästar	5 000 st.	
2. Sill och fisk, färsk eller saltad	6 000	
3. Hampfrö	PM	
4. Torrmjölk	500	
5. Tallolja	100	
6. Shellack	30	
7. Fältspat	750	
8. Talk	1 000	
9. Granit		100
10. Eldfast och syrafast tegel och murbruk		350
11. Elektrokorund	25	
12. Järnmalm	820 000	
13. Zinkslig	4 000	
14. Svavelkis	30 000	
15. Material för tillverkning av elektrodpulver (inkl. kiselgur, järnglans, hausmannit, he- matit, ilmenit, magnetit, glimmer, rutil etc.)	800	
16. Lösningsmedel		60
17. Svetelektroder		200
18. Läkemedel och farmaceutiska specialiteter ...		800
19. Trinitroresorcin	3	
20. Pentaerytrit	20	
21. Koboltföreningar		150
22. Hexamin	10	
23. Diverse kemiska produkter		650
24. Röntgenfilm samt röntgen- och elektrokardio- grafpapper		250
25. Garvextrakter	2 000	
26. Cellulosaderivat		50
27. Konsthartsar och pressmassor, inkl. polyvinyl- klorid	300	
28. Kollodiumbomull	8	
29. Ebonit i plattor, stänger och rör		75
30. Läderersättning		125
31. Korkprodukter, inkl. plattor		100
32. Viskosmassa	20 000	
33. Kemisk massa	10 000	
34. Pappersavfall	3 000	
35. Presspan		200

	Quantité en tonnes	Valeur en milliers de cour. suéd.
36. Filtres de papier		200
37. Divers produits de papier		200
38. Fibre vulcanisée	200	
39. Chiffons de laine	4 500	
40. Dermatoid		200
41. Feutres de laine pour l'industrie de papier ...	90	
42. Disques et pierres à affûter et à polir		50
43. Bandages de frein		60
44. Fontes au charbon de bois	475	
45. Sable d'acier	30	
46. Ferro-manganèse affiné	100	
47. Ferro-wolfram	210	
48. Ferro-molybdène	30	
49. Ferro-vanadium	70	
50. Poudre de fer		25
51. Fil d'acier pour l'industrie textile	50	
52. Fer et acier autres (tube, tôle, fil etc.)		750
53. Matériel de résistance	25	
54. Métal dur, y compris perforateurs		1 000
55. Haches pour hachepaille		300
65. Outils à main, pour machines et autres, y compris lames pour l'industrie de papier ...		1 800
57. Rasoirs et lames pour rasoirs		75
58. Lames brutes pour rasoirs		225
59. Garnitures de cardes		400
60. Roulements à billes et à rouleaux, y compris cousinets et tarauds d'une valeur de 300 000 cour. suéd.		5 300
61. Bagues d'étanchéité et de sûreté	PM	
62. Toile métallique		1 200
63. Tuyaux de métal		50
64. Moteurs à combustion		500
65. Fours industriels à gaz et à l'huile		250
66. Machines pour travailler le métal		1 000
67. Machines pour travailler le bois		200
68. Presses d'imprimerie		200
69. Machines pour la fabrication des plaques en paille		300
70. Centrifuges spéciaux		1 000
71. Equipement pour usine pour la fabrication des plaques pour murs		2 450
72. Machines pour l'industrie de cellulose et de papier (y compris égoutteurs)		1 000
73. Turbo-générateurs		6 950
74. Pompes		300
75. Compresseurs et outils pneumatiques		200
76. Machines pour l'industrie alimentaire		400
77. Machines pour l'industrie de cuir		650
78. Accumulateurs électriques		600
79. Equipement électrique pour autos		250
80. Lampes à incandescence, y compris lampes spéciales	PM	

	Kvantitet i ton	Värde i 1 000 sv. kr.
36. Filtrepapper		200
37. Diverse pappersprodukter		200
38. Vulkanfiber	200	
39. Yllelump	4 500	
40. Dermatoid		200
41. Maskinfilt av ylle för pappersindustrien	90	
42. Slip- och polérskivor		50
43. Bromsband		60
44. Träkolstackjärn	475	
45. Stålsand	30	
46. Ferromangan, affiné	100	
47. Ferrowolfram	210	
48. Ferromolybden	30	
49. Ferrovanadin	70	
50. Järnpulver		25
51. Järntråd för textilindustrien	50	
52. Järn och stål, övrigt (rör, plåt, tråd etc.)		750
53. Motståndsmateriel	25	
54. Hårdmetall, inkl. bergborrar		1 000
55. Hackelsemaskinknivar		300
56. Hand-, maskin- och övriga verktyg, inkl. knivar för pappersindustrien		1 800
57. Rakknivar, rakhyvlar och rakblad		75
58. Råklingsor för rakblad		225
59. Kardbeslag		400
60. Kul- och rullager, inkl. gängbackar och gängtappar till ett värde av 300 000 kr.		5 300
61. Oljetättningsringar och låsringar	PM	
62. Viraduk		1 200
63. Metallslang		50
64. Förbränningsmotorer		500
65. Gas- och oljeeldade industriugnar		250
66. Metallbearbetningsmaskiner		1 000
67. Träbearbetningsmaskiner		200
68. Tryckerimaskiner		200
69. Maskiner för framställning av byggnadsplattor av halm		300
70. Specialseparatorer		1 000
71. Vägglattefabrik		2 450
72. Maskiner och apparater för cellulos- och pappersindustrien (inkl. egotteurer)		1 000
73. Turbogeneratorer		6 950
74. Pumpar		300
75. Kompressorer och tryckluftverktyg		200
76. Maskiner för livsmedelsindustrien		400
77. Maskiner för läderindustrien		650
78. Elektriska ackumulatörer		600
79. Elektrisk utrustning för bilar		250
80. Glödlampor, inkl. speciallampor	PM	

	Quantité en tonnes	Valeur en milliers de cour. suéd.
81. Matériel pour la fabrication des lampes à incandescence (y compris fils de molybdène et de wolfram)		900
82. Sirènes électriques et autres		100
83. Electrodes de graphite	25	
84. Machines de construction		900
85. Matériel téléphonique et de signalisation		4 300
86. Equipement de radio-téléphonie et lampes d'électrons		2 400
87. Appareils de TSF et pièces détachées		1 800
88. Redresseurs, y compris plaques en sélène		2 100
89. Condensateurs		650
90. Machines à souder		2 000
91. Machines diverses et pièces détachées		4 000
92. Autobus	PM	
93. Machines de bureau		425
94. Instruments de mesure électrique		1 600
95. Appareils et instruments médicaux et dentaux		750
96. Appareils de laboratoire		750
97. Equipement pour phares		1 500
98. Outils de mesure		1 000
99. Plaques, tubes et autres produits de résines synthétiques		200
100. Matériel de protection d'ouvrier		800
101. Equipement de sauvetage et contre l'incendie.		500
102. Matériel d'isolation (produits de mica etc.) ...		100
103. Matériel de pêche		100
104. Autres marchandises		5 000

	Kvantitet i ton	Värde i 1 000 sv. kr.
81. Material för tillverkning av glödlampor (inkl. molybden- och wolframtråd)		900
82. Sirener, elektriska och övriga		100
83. Grafitelektroder	25	
84. Byggnadsmaskiner		900
85. Telefon- och signalmateriel		4 300
86. Utrustning för radiotelefoni, inkl. elektronrör.		2 400
87. Radioapparater och delar		1 800
88. Likriktare, härunder inbegripet selenplattor..		2 100
89. Kondensatorer		650
90. Svetsmaskiner		2 000
91. Diverse maskiner och delar		4 000
92. Omnibussar	PM	
93. Kontorsmaskiner		425
94. Elektriska mätinstrument ..		1 600
95. Medicinska och dentala apparater och instru- ment		750
96. Laboratorieapparater		750
97. Fyrmateriel		1 500
98. Mätverktyg		1 000
99. Plattor, rör och andra produkter av konstharts		200
100. Arbetarskyddsmateriel		800
101. Eldskydds- och räddningsmateriel		500
102. Isoleringsmaterial (glimmerprodukter etc.) ...		100
103. Fiskredskap		100
104. Övriga varor		5 000

Utdrag av protokollet över handelsärenden rörande främmande makt eller dess förhållanden m. m., hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 16 april 1948.

N ä r v a r a n d e :

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Gjöres, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt cheferna för finans- och folkhushållningsdepartementen.

Den 11 mars 1947 godkände Kungl. Maj:t förslag till avtal rörande regleringen av varuutbytet mellan Sverige och Polen jämte därtill hörande två varulistor, slutprotokoll, särskilt protokoll, tilläggsavtal rörande Sveriges deltagande i återuppbyggnaden av det polska näringslivet i utbyte mot leveranser av polskt kol och koks, skriftväxlingar i anslutning till nämnda avtal och protokoll, ävensom skriftväxling rörande ett den 28 februari 1947 undertecknat protokoll om svenska fysiska och juridiska personers intressen i Polen. Därjämte godkändes av Kungl. Maj:t den 11 mars 1947 ett förslag till avtal rörande regleringen av betalningarna mellan Sverige och Polen jämte därtill hörande två skriftväxlingar.

Ifrågavarande avtal, protokoll och skriftväxlingar undertecknades den 18 mars 1947.

Avtalet rörande regleringen av varuutbytet mellan Sverige och Polen jämte i samband därmed träffade uppgörelser underställdes riksdagen för godkännande (prop. 1947: 217). Riksdagen lämnade det begärda godkännandet (r. skr. nr 189).

Beträffande innehållet i förut omförmälda överenskommelser samt i tidigare mellan de båda länderna träffade avtal må hänvisas till propositionen. Här må endast erinras om följande.

Enligt artikel VII i varuutbytesavtalet av den 18 mars 1947 skulle nämnda avtal gälla för en tid av ett år från dagen för därom mellan de båda regeringarna verkställd noteväxling. Avtalet skulle emellertid kunna förlängas för en ny tolv månadersperiod.

De till avtalet fogade kontingentlistorna avsågo varuutbytet under tiden 1 april 1947—31 mars 1948 och förutsatte en polsk export till Sverige till ett sammanlagt värde av ca 205 miljoner kronor och en svensk export till Polen uppgående till ett beräknat totalvärde av 112 miljoner kronor.

Jämlikt artikel III i slutprotokollet skulle de till polska regeringens förfogande enligt handelsavtalet av den 20 augusti 1945 ställda krediterna återbetalas i enlighet med bestämmelserna i 2:a stycket av artikel VII och i artikel VIII i nämnda avtal, innebärande att skuldförbindelserna skulle löpa med 3 procents ränta och förfalla till betalning två år efter det att de utställts. Återbetalningsfristen för de belopp, som ställts till polska regeringens förfogande före den 1 april 1946, skulle dock förlängas med fyra år.

Genom det särskilda protokollet förbundo sig svenska och polska regeringarna — under förutsättning av att överenskommelse kunde uppnås beträffande priser, kvaliteter, transportsätt och övriga leveransvillkor — till vissa åtaganden med avseende å polska kol- och koksleveranser under en femårsperiod från protokollets ikraftträdande.

Tilläggsavtalet rörande Sveriges deltagande i återuppbyggnaden av det polska näringslivet i utbyte mot leveranser av polskt kol och koks förutsatte svenska leveranser av kapitalvaror intill ett totalbelopp av ca 360 miljoner kronor, vilka leveranser i princip skulle fullgöras under fyra år. För att underlätta betalning av ifrågavarande leveranser överenskoms, jämlikt punkt c) av artikel IV i tilläggsavtalet, att svenska regeringen skulle bevilja en garanti på fyra år intill ett belopp av 70 miljoner svenska kronor. En blandad svensk-polsk teknisk kommitté skulle bildas för att i varje särskilt fall pröva och godkänna ifrågakommande beställningar samt förslag rörande utnyttjandet av de garantier, som genom avtalet ställts till polska regeringens förfogande.

Vad beträffar avtalet rörande regleringen av betalningarna mellan Sverige och Polen må nämnas, att av de belopp, som inbetalades å två för den polska nationalbanken av Sveriges riksbank öppnade konton i svenska kronor, benämnda konto A och konto B, 60 procent skulle gottskrivas A-kontot och 40 procent B-kontot. Medel innestående å B-kontot skulle enligt vissa i avtalet närmare angivna regler kunna användas för inköp hos Sveriges riksbank av guld och valutor.

Det faktiska varuutbytet mellan de båda länderna under perioden 1 april 1947—31 mars 1948 uppgick, i fråga om den svenska exporten, till omkring 110 miljoner kronor och, i vad avser Sveriges import från Polen, till omkring 200 miljoner kronor.

För reglering av handelsförbindelserna mellan Sverige och Polen efter den 31 mars 1948 upptogos under nästlidne mars månad förhandlingar i Warszawa mellan svenska och polska delegationer, den svenska under ordförandeskap av envoyén Modig. Till grund för överläggningarna förelåg å svensk sida ett av statens handelskommission efter samråd med försörjningskommissionerna och organisationer inom näringslivet avgivet yttrande. Under förhandlingarna, som fördes i samverkan med vissa av de åsyftade organisationerna, uppgjordes till en början förslag till provisorisk överenskommelse rörande handelsförbindelserna under innevarande månad. Förslaget undertecknades den 30 mars och godkändes av Kungl. Maj:t den 9 april. Överenskommelsen innebar, att koks- och kolleveranserna skulle uppgå

till 250 000 ton samt att varuutbytet i övrigt i princip skulle ske inom ramen för en tolfedel av de för perioden 1 april 1947—31 mars 1948 överenskomna kontingenterna. Betalningarna för varuutbytet skulle äga rum enligt betalningsavtalet av den 18 mars 1947, dock att, om ändringar i nämnda betalningsbestämmelser senare skulle överenskommas, dessa bestämmelser skulle retroaktivt tillämpas.

Vid de fortsatta förhandlingarna har utarbetats förslag till protokoll rörande handeln mellan de båda länderna under tiden 1 maj 1948—30 april 1949 med därtill hörande två varulistor och skriftväxlingar. Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning detta förslag. Förslaget, i vad detsamma avser protokollet, varulistorna samt en förtrolig skriftväxling rörande kontrakt om polska kol- och koksleveranser, torde såsom bilagor (Bilaga A—E)¹ få fogas till statsrådsprotokollet.

Förslaget till protokoll innehåller i huvudsak följande. Enligt artikel I skall avtalet rörande regleringen av varuutbytet av den 18 mars 1947 förlängas och gälla t. o. m. den 30 april 1949, d. v. s. under giltighetstiden för de till protokollet bifogade kontingentlistorna 1 a och 2 a. Därjämte skall emellertid avtalet av den 18 mars 1947 kunna förlängas att gälla under senare tolv månadersperioder. Jämlikt artikel II förlänges avtalet rörande regleringen av betalningarna mellan Sverige och Polen av den 18 mars 1947 med därtill hörande två skriftväxlingar, dock att under tiden 1 maj 1948—30 april 1949 1:a stycket av artikel III i nämnda avtal skall erhålla ändrad lydelse. Sålunda skola alla i avtalet avsedda betalningar — däri inbegripna betalningar, vilka hänföra sig till av vederbörande svenska myndigheter mellan den 1 april 1948—30 april 1949 beviljade importlicenser — ske å förut omförmälda A-konto, med undantag för 25 procent av de betalningar, vilka från svensk sida skola verkställas till fullgörande av ett mellan Centrala Zbytu Produktów Przemysłu Weglowego och statens reservförrådsnämnd samtidigt med detta protokoll avslutat kontrakt rörande leverans av 4 miljoner ton kol och koks. Nämnda 25 procent skola inbetalas med hälften till tidigare angivna B-konto och hälften till ett specialkonto D. Specialkontot skall av den polska nationalbanken kunna utnyttjas i pund sterling eller annan mellan de båda bankerna överenskommen tredje valuta, varvid de valutor skola undantagas, som äro att betrakta såsom hårda valutor. Artikel III stadgar, att tilläggsavtalet rörande Sveriges deltagande i återuppbyggnaden av det polska näringslivet i utbyte mot leveranser av polskt kol och koks skall förbli i kraft. Den förut nämnda garantien jämlikt punkt c) av artikel IV i tilläggsavtalet skall kunna utnyttjas för beställningar, som inom ramen för avtalet placeras och godkännas av den blandade tekniska kommittén före den 4 augusti 1948. I artikel IV föreskrives, att det den 18 mars 1947 avtalade särskilda protokollet rörande leverans till Sverige av

¹ Här uteslutna. Bilaga A är fränsett dateringen och underskrifterna likalydande med den vid propositionen fogade avtalstexten å franska språket. Bilagorna B och C, vilka upptaga till protokollet hörande varulistor, ha likaledes fogats till propositionen. Bilagorna D och E innefatta den förtroliga skriftväxlingen.

polskt kol och koks under tiden 1 april 1947—31 mars 1952 skall förbli i kraft. Enligt artikel V skall det den 18 mars 1947 undertecknade slutprotokollet upphöra att gälla. I nämnda artikel stadgas, att de till polska regeringens förfogande jämlikt handelsavtalet av den 20 augusti 1945 ställda krediterna skola återbetalas enligt bestämmelserna i 2:a stycket av artikel VII och i artikel VIII i nämnda avtal samt i artikel III i slutprotokollet av den 18 mars 1947. Undantag skall därvid göras för 12 miljoner kronor av de be-
lopp — 44,45 miljoner kronor — som förfalla till återbetalning mellan den 1 april 1948 och den 1 maj 1949. Återbetalningsfristen för dessa 12 miljoner skall förlängas med två år. Jämlikt artikel VI slutligen skall protokollet träda i kraft efter noteväxling mellan de båda regeringarna och gälla t. o. m. den 30 april 1949. Det skall provisoriskt tillämpas fr. o. m. den 1 maj 1948.

Såsom förut nämnts hänvisar artikel I i protokollet till två kontingentlistor med beteckningarna 1 a och 2 a. *L i s t a 1 a* upptager polska varor, vilka avses komma i fråga för utförsel till Sverige under tiden 1 maj 1948—30 april 1949. Bland dessa varor märkas ägg, socker, malt, kol och koks, kaustik och kalcinerad soda, salt, zink, zinkvitt, litopon, bomulls- och andra slags garner, vävnader av ylle och bomull, hushålls- och elektrotekniskt porslin, glas ävensom gjuteri- och martintackjärn, rör samt elektrisk installationsmateriel. *L i s t a 2 a* omfattar svenska varor avsedda att exporteras till Polen under nämnda tolv månadersperiod. Dessa varor utgöras i främsta rummet av hästar, sill och annan fisk, granit, järnmalm, farmaceutiska produkter, garvextrakter, viskosmassa och kemisk massa, ferrolegeringar, verktyg, kul- och rullager, rakblad, metallbearbetningsmaskiner, turbogeneratorer, telefon- och signalmateriel, svetsmaskiner, elektriska mätinstrument samt ett flertal olika verkstadsprodukter.

Det sammanlagda värdet av den polska exporten under avtalsperioden beräknas uppgå till omkring 275 miljoner kronor, varav för kol och koks närmare 200 miljoner kronor. Motsvarande värde av den svenska exporten uppskattas belöpa sig till omkring 145 miljoner kronor. I jämförelse med föregående avtalsperiod förutsättes sålunda en viss ökning i varuomsättningen mellan de båda länderna. Vad beträffar de svenska betalningarna för den polska exporten må vidare framhållas, att den procent av betalningarna för totalimporten från Polen, som skall erläggas i hård valuta, genom den nu föreslagna överenskommelsen (artikel II i protokollet) i förhållande till vad som gällt under föregående avtalsperiod reducerats från 40 procent till att understiga 10 procent.

De i lista 1 a fastställda kontingenterna för kol och koks omfatta sammanlagt 4 miljoner ton. Såsom förut anförts i samband med redogörelsen över förslaget till protokoll skall samtidigt med undertecknandet av protokollet kontrakt slutas mellan statens reservförrådsnämnd och vederbörande polska försäljningcentral om leverans av omförmälda kvantitet. Det formella förhållandet mellan protokollet och nämnda kontrakt skall regleras genom särskild *f ö r t r o l i g s k r i f t v ä x l i n g*.

Vidare förutses skriftväxlingar rörande vissa spörsmål i samband med regleringen av betalningarna mellan Sverige och Polen samt frågor i anslutning till protokollet av den 28 februari 1947 om svenska fysiska och juridiska personers intressen i Polen. Sålunda avse de båda delegationerna att upptaga vissa detaljfrågor berörande genom tilläggsavtalet beviljad kredit ävensom vissa spörsmål angående regleringen av betalningen för de av de svenska myndigheterna före den 1 april 1948 utfärdade importlicenserna. Från svensk sida skola vidare avgivas förklaringar rörande behandlingen av vissa svenska intressen i Polen, varjämte man från polsk sida ämnar upptaga vissa licensfrågor och spörsmål i samband med leveranser enligt tilläggsavtalet.

Under erinran om att det torde ankomma på ministern för utrikes ärendena att göra framställning om undertecknandet hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte godkänna förslaget till protokoll rörande handeln mellan Sverige och Polen under tiden 1 maj 1948—30 april 1949 jämte till protokollet hörande handlingar.

Vad föredraganden sålunda hemställt, vari statsrådets övriga ledamöter instämna, behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla.

Ur protokollet:
Olle Hellberg.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 16 april 1948.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Under erinran, att Kungl. Maj:t förut denna dag på föredragning av chefen för handelsdepartementet godkänt förslag till protokoll rörande varuutbyte och betalningar mellan Sverige och Polen under perioden 1 maj 1948—30 april 1949 jämte därtill hörande handlingar,

hemställer ministern, att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga ordföranden i den svenska förhandlingsdelegationen, envoyén E. Modig, att underteckna sagda protokoll ävensom utväxla skrivelser i enlighet med föreliggande förslag.

Till vad ministern för utrikes ärendena sålunda hemställt, vari övriga statsrådsledamöter förena sig, behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall.

Ur protokollet:

Ake Jonsson.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 14 maj 1948.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Gjöres, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt cheferna för finans- och folkhushållningsdepartementen.

Sedan Kungl. Maj:t den 16 april 1948 bemyndigat ordföranden i den svenska förhandlingsdelegationen, envoyén E. Modig, att underteckna av Kungl. Maj:t godkänt förslag till protokoll rörande handeln mellan Sverige och Polen under tiden 1 maj 1948—30 april 1949 ävensom utväxla därtill hörande skrivelser, ha protokollet och skriftväxlingarna den 22 april 1948 blivit vederbörligen undertecknade.

Jag hemställer nu, under hänvisning till vad jag den 16 april 1948 anfört vid anmälan inför Kungl. Maj:t av ifrågavarande förslag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna protokollet rörande handeln mellan Sverige och Polen under tiden 1 maj 1948—30 april 1949. Den i avtalskomplexet ingående förtroliga skriftväxlingen rörande kontrakt om polska kol- och koksleveranser synes lämpligen icke böra återgivas i propositionen utan torde få genom avskrift delgivas riksdagens vederbörande utskott.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Olle Hellberg.